

Fauré - Cantique de Jean Racine Op 11

1 / 2

Gabriel Fauré (1845 – 1924) de minzame componist, koorleider en organist van de beroemde Parijse kathedraal de Madeleine, werd door leerlingen en collega's vanwege zijn milde karakter op handen gedragen. Ook in zijn muziek treft men verfijning en gevoeligheid aan.

Het is 4 augustus 1866 en Fauré's compositie "Cantique de Jean Racine" wordt voor het eerst uitgevoerd. Gabriel Fauré is negentien jaar, speelt dan op het nieuwe orgel, dat ingewijd wordt, van de abdij van Saint-Sauveur Montivilliers en de componist César Franck dirigeert het koor en strijkers.

Fauré droeg Cantique de Jean Racine op aan César Franck, vriend, collega en degene met wie hij het ontroerende muziekstuk voor het eerst tot klinken bracht.

Fauré noemde zijn compositie naar Racine, niet naar het Latijnse origineel, mogelijk omdat hij de voorkeur gaf aan de 'elegante en nogal bloemrijke' tekst.

Het was de toen al grote componist Camille Saint-Saëns, die Fauré aanspoorde om ook te gaan componeren – hij was leerling van Saint-Saëns. Zo kwam het dat de negentienjarige Fauré in het schooljaar 1864-1865 (hij studeerde aan de École Niedermeyer) meedeed aan de jaarlijkse compositie wedstrijd van de school voor kerkmuziek.

Daarvoor schreef hij Cantique de Jean Racine (Chant door Jean Racine) en won er de premier prix mee.

De invloed van alles waar Fauré op de school mee in aanraking kwam, is duidelijk in het stuk te horen: koor en orgel spelen de hoofdrol, de tekst is religieus en de muziek ademt de sfeer van kerkelijke muziek.

De kracht van Cantique de Jean Racine voor orgel en gemengd koor zit hem in de eenvoud. Vredige orgelklanken openen dit werk. Het mannenkoor opent met een eenvoudig, maar mystiek beladen koraalachtige melodie. Als het vrouwenkoor het werk completeert, zijn we getuige van een van de mooiste werken van Fauré. Er bestaat ook een uitvoering voor strijkers en gemengd koor. Hij won de eerste prijs toen hij afstudeerde aan de school voor kerkmuziek.

De Franse tekst "Verbe égal au Très-Haut" (Woord, één met de hoogste), werd geschreven door Jean Racine en in 1688 gepubliceerd in "Hymnes traduites du Bréviaire romain". Het is een Franse parafrase door Jean Racine van een Latijnse hymne "Consors paterni luminis" uit het brevier voor metten*.

Jean Racine was een beroemde Franse dichter en toneelschrijver die leefde van 1639 tot 1699.

Cantique de Jean Racine betekent dan ook letterlijk "Lofzang van Jean Racine".

Verbe égal au Très-Haut, notre unique espérance,	Woord, gelijk aan de Allerhoogste, onze enige hoop,
Jour éternel de la terre et des cieux,	Eeuwig licht van hemel en aarde,
De la paisible nuit nous rompons le silence:	Wij verbreken de vredige stilte van de nacht:
Divin Sauveur, jette sur nous les yeux.	Goddelijke Redder, richt uw oog op ons.
Répands sur nous le feu de ta grâce puissante,	Spreid het vuur van Uw machtige genade over ons uit,
Que tout l'enfer fuie au son de ta voix;	Zodat de ganse hel vlucht op het horen van Uw stem;
Dissipe le sommeil d'une âme languissante,	Verstoort de slaap van aftakelende zielen,
Qui la conduit à l'oubli de tes lois,	die hun ertoe drijft Uw wetten te vergeten
O Christ, sois favorable à ce peuple fidèle,	O Christus, ontferm U over dit vrome volk,
Pour te bénir maintenant rassemblé;	nu bijeen om U te loven;
Reçois les chant qu'il offre à ta gloire	Ontvang zijn lofliederen tot Uw eeuwige glorie,
immortelle,	
Et de tes dons qu'il retourne comblé.	Moge het heengaan vervuld van Uw gaven

* De metten worden gebeden in de Rooms-Katholieke Kerk en orthodoxen kerken. Ze maken deel uit van het getijdengebed. Meestal in de zeer vroege ochtend.

Fauré heeft veel voor het Franse lied betekend. Zijn zettingen op gedichten van Paul Verlaine (1844 - 1896) vormen het hoogtepunt van zijn liedkunst.

De hedendaagse Britse componist John Rutter maakte een arrangement van Cantique de Jean Racine voor koor, strijkers en harp, een versie die vaak wordt gespeeld.

